

Datum
2021-11-1128
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
HVO-2021-4324

Yttrande

Till
Revisorskollegiet

Revision av systematiskt brandskyddsarbete SR-2021-21

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden kommer göra ett antal åtgärder utifrån de fem rekommendationer som revisorerna har gett nämnden baserat på revisionens granskning av det systematiska brandskyddsarbetet (SBA). Nämnden kommer skapa en rutin om tillbud och bedriva arbete med att förbättra dokumentationen på framför allt två punkter. Eftersom det sedan juni 2021 finns stadsövergripande riktlinjer för SBA kommer det inte göras några förvaltningsspecifika riktlinjer. Förvaltningen kommer inte heller skapa någon rutin för uppdatering av gränsdragningslistor då det redan finns ett etablerat arbetssätt i förvaltningen där gränsdragningslistor infogas eller uppdateras vid omförhandling av hyresavtal.

Yttrande

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden arbetar med att stärka arbetet med det systematiska brandskyddsarbetet, speciellt när det kommer till styrning och förebyggande arbete. Förhoppningen är att detta ska underlättas ytterligare när det sedan juni 2021 finns stadsövergripande riktlinjer för SBA.

En generell utmaning som finns kopplat till SBA är att SBA-digital, som är det digitala system Malmö stad har upphandlat för dokumentation och uppföljning, inte har uppdaterats i takt med riktlinjerna för SBA. Det tydligaste exemplet är att det i dagens riktlinjer finns krav på att ha vissa rutiner, men i systemet finns det ingenstans att varken placera eller aktualisera rutiner på ett relevant sätt. För att nå ett tillfredställande systematiskt brandskyddsarbete i förvaltningen och staden underlättar det om staden har ett kommungemensamt digitalt system som bygger på de nya riktlinjerna. I och med att staden har antagit nya riktlinjer för SBA samtidigt som revisionen har genomfört denna granskning hoppas hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen att frågan med ett nytt digitalt system för SBA ska aktualiseras. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens säkerhets- och beredskapssamordnare kommer fortsätta bedriva påverkansarbete gentemot stadskontoret för att frågan ska hamna på agendan.

Nedan redogör hälsa-, vård- och omsorgsnämnden för vilka åtgärder som kommer att göras utifrån stadsrevisionens granskning.

1. Utifrån beslutad riktlinje för SBA stärka sin styrning, uppföljning och kontroll av SBA-arbetet i syfte att säkerställa följsamhet till riktlinjen och gällande regelverk

Granskningen kommer fram till att det enbart är gällande styrning som hälsa-, vård- och omsorgsnämnden brister gällande SBA. Först tas det upp att det inte finns någon tydlig delegering från nämnd till förvaltningsdirektör. Se diskussion om detta under rubrik 3 nedan. För det andra konstateras det i granskningen att förvaltningen inte har förvaltnings-specifika riktlinjer för SBA, men då det antogs stadsövergripande riktlinjer i juni 2021 kommer de tillhandahålla en gemensam styrning och struktur som bedöms som tillräcklig. Därför kommer hälsa-, vård- och omsorgsnämnden inte göra någon åtgärd på denna punkt.

2. Förtydliga rutinen för hur tillbud och avvikelser med koppling till brand och brandsäkerhet ska registreras och följas upp

Först och främst bör det noteras att SBA-digital inte bygger på rutiner som användaren arbetar utifrån. Därför finns det heller ingen avsedd plats i systemet för att lägga in rutiner. I stället får man skriva en rutin externt och ladda upp i systemet, men den hamnar då långt ner i hierarkin bland sidorna.

För det andra är det viktigt att ha i åtanke att avvikelser och tillbud hanteras separat. Gällande avvikelser så skapas det per automatik en anmärkning i dokumentationen och ett mejl skickas till brandskyddsansvarig när det registreras en avvikelse i SBA-digital. Anmärkningen ligger kvar tills att den har åtgärdats. Systemet i sig själv är alltså en rutin när det kommer till avvikelser.

För tillbud ser det lite annorlunda ut i SBA-digital, där systemet inte är en rutin i sig själv på samma sätt. Det går till exempel inte per automatik ut ett mejl till brandskyddsansvarig. Här behövs därför en åtgärd.

Vilka åtgärder ska göras?

Säkerhets- och beredskapssamordnaren lägger in en rutin för tillbud i SBA-digital. Eftersom systemet inte är byggt utifrån rutiner görs dock en kompromiss där en kortare text läggs in på platsen i system där tillbud anmäls. Bedömningen har gjorts att detta kommer ge bättre effekt än att skriva en mer utförlig rutin som kommer hamna långt ner i hierarkin på en sida där den inte kommer uppmärksammas av användarna.

Vilka effekter kommer åtgärderna få?

Genom att uppmärksamma användare på hur tillbud ska hanteras, leder det till att tillbud behandlas mer enhetligt inom organisationen och inget steg glöms bort vid anmälan av tillbud.

När ska åtgärderna genomföras?

Arbete pågår just nu med att lägga in rutintext i SBA-digital. Då detta arbete måste göras manuellt och läggas in enskilt för alla hälsa-, vård- och omsorgsnämndens verksamheter tar det vissa arbetstimmar i anspråk. Arbetet kommer bli klart under hösten 2021, allra senast 31 december 2021.

3. Tillse att fördelning av arbetsuppgifter avseende SBA sker skriftligen från kommunstyrelse och nämnd till förvaltningsdirektör och vidare ut i organisationen

Enligt granskningen har hälsa-, vård- och omsorgsnämnden god efterföljning ute i verksamheten när det kommer till skriftlig delegering. Dock påpekas det att det saknas en skriftlig delegering mellan nämnd och förvaltningsdirektör. Här har hälsa-, vård- och omsorgsnämnden tolkat det som att den brist som utredningen har sett är att SBA inte finns delegerat i delegationsordning eller dylikt.

Efter att hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har samtalat med en av stadsjuristerna i kommunen har det dock framkommit att det inte är nödvändigt att skriva in SBA i delegationsordningen då det systematiska brandskyddsarbetet är en del av arbetsmiljöansvaret och det ansvaret delegeras tydligt från nämnd till förvaltningsdirektör när ny nämnd tillträder. Senaste beslutet är från 2019 (§ 10, 2019-01-10). Det finns fördelar med att ha det delegerat på detta sätt i stället för i delegationsordningen. Arbetsmiljöansvaret tas upp som ett ärende var fjärde år där ansvaret beskrivs och vad det innebär, i stället för att enbart bli en rad i en lång tabell av saker som delegeras. Därför kommer hälsa-, vård- och omsorgsnämnden inte göra någon åtgärd på denna punkt.

4. Tillse att SBA-dokumentationen är fullständig, uppdaterad och verksamhetsspecifik

I granskningen påpekas det att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden brister på tre punkter när det kommer till dokumentation: tillbud och avvikelser, utbildning och årlig revision. Dessutom konstateras det att det finns dokument med stora likheter mellan hälsa-, vård- och omsorgsnämndens olika verksamheter, till exempel när det kommer till riskinventering och brandskyddsinstallationer. Återigen beror detta på hur SBA-digital är uppbyggt. I SBA-digital görs generella listor över riskinventering och brandskyddsinstallationer som verksamheterna sedan utgår ifrån när det upprättas gränsdragningslistor. Verksamheterna väljer helt enkelt ut de punkter som är relevanta för dem och detta blir gränsdragningslistan. Gränsdragningslistan utgör sedan det underlag som används vid egenkontrollerna. Dokumentationen blir med andra ord verksamhetsspecifik, bara inte i första steget i systemet. Här kommer därför inte nämnden göra någon åtgärd.

Vidare, när det kommer till tillbud och avvikelser, se punkt två ovan. Gällande dokumentation kring utbildning kommer hälsa-, vård och omsorgsnämnden arbeta med att kommunicera ut vikten av detta till alla sina verksamheter. Samtidigt bör det noteras att utbildningsplanerna för verksamheterna sällan ändras och det därför finns lite behov av uppdateringar.

Samtliga av hälsa-, vård- och omsorgsnämndens verksamheter som granskades brast på punkten om dokumentation av årlig kontroll. Detta beror troligen på att SBA-digital inte har någon egen kontrollpunkt för årlig revision och därför uppmärksammas inte verksamheterna på att detta ska genomföras. I ett system som annars påminner om egenkontroller och påtalar andra brister per automatik, så är risken stor att den årliga kontrollen missas av verksamhet då systemet inte har en sådan funktion. Det finns dock ett dokument för årlig revision, men som inte ligger integrerat i systemet.

Vilka åtgärder ska göras?

Beredskaps- och säkerhetssamordnaren kommer arbeta med att kommunicera ut till verksamheterna att de inte får glömma att dokumentera de utbildningar som genomförs och uppdatera sina utbildningsplaner. För att åtgärda problemet gällande den årliga revisionen

utifrån förutsättningarna kommer säkerhets- och beredskapssamordnaren bli mer delaktig i verksamhetens årliga revisioner genom att arbeta mer uppsökande och stötta verksamheterna i att genomföra revisionerna.

Vilken effekt kommer åtgärderna få?

Andelen verksamheter som har fullständig dokumentation när det kommer till utbildning och övning har ökat, och alla verksamheter gör en årlig revision samt dokumenterar denna.

När ska åtgärderna genomföras?

Åtgärderna initieras under år 2022, och målet är se resultat redan under året. Eftersom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen utgör en stor organisation kan dock inte fullt genomslag väntas förrän om några år.

5. Tillsammans med servicenämnden se över behovet av rutiner och systemstöd för upprättande och uppdatering av gränsdragningslistor

Gällande gränsdragningslistor konstateras det i granskningen att majoriteten av arbetet fungerar väl inom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden men att det saknas en skriftlig rutin som specificerar hur gränsdragningslistor ska uppdateras vid till exempel renovering eller ombyggnation. Anledningen till att detta inte finns är för det första för att det inte har funnits något behov då samarbetet med hyresvärdarna generellt fungerar väldigt bra. Om det görs mindre tillägg eller ändringar i brandskyddsinstallationer kan det enkelt ansvarsmässigt fördelas i SBA-digital där det automatiskt blir en del av egenkontrollen. För det andra har hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens lokalsamordnare utarbetat ett alternativt arbetssätt som går ut på att systematiskt uppdatera (eller lägga till i de fall det saknas) gränsdragningslistor så fort en omförhandling av ett hyresavtal sker. Detta arbetssätt har bedömts som mer effektivt eftersom det annars skulle krävas förhandlingar med hyresvärdarna vid många fler tillfällen. Därför kommer ingen åtgärd göras på denna punkt.

Ordförande

.....
Anders Rubin
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Gisela Öst
.....